

3936394 SIEP/M : สาขาวิชา : วิทยาการระบาด ; วท.ม.(วิทยาการระบาด)

ศัพท์สำคัญ : การรอดชีพ / มะเร็งหลอดอาหาร

ศิริประภา เพิ่มนาค : การรอดชีพของผู้ป่วยมะเร็งหลอดอาหารในประเทศไทย (SURVIVAL OF PATIENTS WITH OESOPHAGEAL CANCER IN THAILAND) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ชัยนตร์ธร ปทุมานนท์ D.Sc. (Clin. Epid.), ญัฐจาพร พิชัยณรงค์ ส.ค. (วิทยาการระบาด), ดุสิต สุจิรารัตน์ วท.ม.(ชีวสถิติ), ชนินทร์ กลิ่นจกกล พ.บ., ว.ว.(ศัลยศาสตร์ทรวงอก หัวใจ และหลอดเลือด) 135 หน้า. ISBN 974-661-006-6

การศึกษาแบบ Retrospective cohort study นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรอดชีพและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลารอดชีพของผู้ป่วยมะเร็งหลอดอาหาร โดยคัดลอกข้อมูลผู้ป่วยมะเร็งหลอดอาหาร ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2535 - 31 ธันวาคม 2539 ที่มารับการรักษาในสถานพยาบาล 14 แห่ง ในทุกภาคของประเทศไทย จำนวน 1,313 ราย เป็นเพศชาย ร้อยละ 79.66 เพศหญิง ร้อยละ 20.34 มีอายุเฉลี่ย 62.93 ปี โดยพบระหว่าง 20 -96 ปี อาการสำคัญที่มาพบแพทย์มากที่สุด คือ กลืนลำบาก ร้อยละ 80.35 ผู้ป่วย Stage O และ I, Stage IIA, Stage IIB, Stage III และ Stage IV พบร้อยละ 4.11, 34.35, 15.69, 32.52 และ 13.33 ตามลำดับ มีผู้ป่วยมะเร็งชนิด Squamous cell carcinoma ร้อยละ 92.23 Adenocarcinoma ร้อยละ 7.62 ตำแหน่ง ของมะเร็งหลอดอาหารที่พบบ่อย คือ Middle part ร้อยละ 50.11 Lower part ร้อยละ 29.48 Upper part ร้อยละ 20.41

ผู้ป่วยมีระยะเวลารอดชีพ 5 ปี ร้อยละ 16.68 และระยะเวลารอดชีพเฉลี่ย 10.30 เดือน ระยะเวลารอดชีพ 5 ปี ของผู้ป่วย Stage O และ I, Stage II, Stage III และ Stage IV เท่ากับร้อยละ 26.75, 20.50, 9.50 และ 2.50 ตามลำดับ จากการวิเคราะห์แบบตัวแปรเดียว พบว่า ไม่มีความแตกต่างระหว่างระยะเวลารอดชีพในปัจจัยด้าน เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ Tumor site และ Histological type ส่วนการวิเคราะห์วิธี Cox's proportional hazard regression พบ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลารอดชีพของผู้ป่วย ได้แก่ Stage, Lymphnode metastasis, Histological grading, Tumor size, วิธีการรักษา และอายุ ($p < 0.001$) จากการศึกษา พบว่า ถ้ามีการตรวจวินิจฉัยในผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงที่มีอายุ > 50 ปี อย่างละเอียด จะทำให้การพยากรณ์โรคดี และน่าจะทำการรักษาแบบ Prospective study เพื่อให้ได้ผลที่ครบถ้วน ถูกต้องมากขึ้น โดยเฉพาะในด้านวิธีการรักษาและปัจจัยเสี่ยงอื่น ๆ